

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет фізичного виховання

Кафедра теорії і методики фізичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

доцент Степанова І.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика фізичного виховання в навчальних закладах освіти (перша частина)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Бакалавр

(ступінь вищої освіти)

галузь знань 01 Освіта /педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта

спеціалізація 014.11 Середня освіта (фізична культура)

вид дисципліни Обов'язкова

2019 -2020 навчальний рік

Робоча програма «Теорія і методика фізичного виховання в навчальних закладах освіти»
(назва навчальної дисципліни)

для студентів спеціальності 014 Середня освіта

Розробник:

Решетилова В.М., ст. викладач кафедри ТМФВ.

Анастасьєва З.В., ст. викладач кафедри ТМФВ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

Протокол від. "05" травня 2019 року № 13

Завідувач кафедри

ТМФВ _____

І.В.Степанова

(підпис)

(прізвище та ініціали)

" ____ " _____ 20__ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів на навчальний рік – 4	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність: <u>014 Середня освіта</u>		
Модулів – 4	Спеціалізація: <u>014.11 Середня освіта</u> (фізична культура)	Рік підготовки:	
Змістових модулів на навчальний рік – 4		3-й	4-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		5-й / 6-й	7-й/8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	28/ 12 год.	4/12
		Практичні, семінарські	
		26 /12 год.	2/8
		Лабораторні	
		—	—
		Самостійна робота	
		36 /6 год.	24/70
		Індивідуальні завдання: —	
Вид контролю:			
Залік / Залік	Залік / Залік		
		8	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:0,6

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Формування у студентів конкретних знань і умінь, необхідних для успішної практичної діяльності з фізичного виховання, набуття навичок проведення навчально-виховної роботи із школярами різного віку і підготовленості з урахуванням їх стану здоров'я та особливостей психофізичного розвитку, в умовах закладів загальної середньої освіти.

Завдання:

1. Формування професійного кредо майбутнього фахівця, його професійних поглядів і переконань.
2. Формування у майбутніх спеціалістів уяви про соціальне-педагогічне значення фізичного виховання у навчальних закладах (НЗО), зміст та особливості викладання фізичного виховання у НЗО.
3. Оволодіння сучасними методиками фізичного виховання дітей шкільного віку.

Компетентності формування яких передбачає навчальна дисципліна:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК 4. Здатність працювати як автономно, так і в команді. ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8. Здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями. ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, володіння навичками міжособистісної взаємодії. ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 13. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, а також приймати обґрунтовані рішення.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. ФК 2. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку. ФК 3. Здатність використовувати компетентнісний підхід у фізичному вихованні учнів закладів загальної середньої освіти. ФК 4. Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі

фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання.

ФК 5. Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні дітей.

ФК 6. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

ФК 7. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини.

ФК 8. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ФК 9. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.

ФК 10. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері.

ФК 11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

ФК 12. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.

ФК 13. Здатність самостійно проводити заняття в шкільній секції спортивного напрямку, здійснювати профілактику травматизму.

ФК 14. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

ФК 15. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, у тому числі в умовах інклюзивної освіти.

ФК 16. Здійснювати планування, організацію, контроль освітнього процесу, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності.

ФК 17. Здатність розробляти методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону.

ФК 18. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя, у тому числі, з використанням сучасних інформаційних технологій.

ФК 19. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які вивчалися раніше): вступ до спеціальності; історія фізичної культури; теорія і методика фізичного виховання; теорія і методика фізичного виховання в навчальних закладах освіти; українська мова за професійним спрямуванням; іноземна мова; іноземна мова за професійним спрямуванням; теорія і методика гімнастики; теорія і методика легкої атлетики; теорія і методика плавання; теорія і методика оздоровчого туризму; теорія і методика рухливих ігор; теорія і методика спортивних ігор; педагогіка; анатомія людини; гігієна; загальна та спортивна фізіологія людини; безпека життєдіяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни фахівець повинен **знати**: законодавчі й програмно-нормативні документи, програмне забезпечення навчального процесу, систему організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах, етапи підготовки до уроку фізичної культури, вимоги до сучасного уроку, форми та структуру профільного навчання старшокласників, методичні прийоми використання засобів

фізичного виховання в активізації пізнавальних процесів, особливості процесу адаптації дітей шестирічного віку до навчання в ЗНЗ, особливості використання засобів фізичного виховання для корекції різних типів тілобудови дітей шкільного віку, використання засобів СФП при вивченні варіативних модулів. наукові засади фізичного виховання, особливості розвитку інтересу до занять фізичною культурою дітей шкільного віку. Підготовлений фахівець повинен **вміти**: здійснювати пошук та аналіз науково-методичної літератури, будувати процес фізичного виховання у відповідності з вимогами законодавства в галузі освіти, фізичного виховання і спорту, програмними та нормативними основами освіти, фізичного виховання і спорту, складати комплекси фізичних вправ для різних форм занять, планувати документи навчальної роботи, складати плани роботи та вести її облік у різних ланцюгах фізичного виховання; спостерігати та узагальнювати результати навчально-дослідної роботи; використовуючи результати медичних обстежень та тестувань оцінювати рівень підготовленості та фізичного здоров'я учнів на початку (наприкінці) навчального року, семестру, чверті; використовувати стандартне і нестандартне обладнання, тренажерні пристрої, технічні засоби навчання; застосовувати передовий педагогічний досвід для підвищення педагогічної майстерності протягом своєї професійної кар'єри.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Нормативно-правові основи та організація ФВ в навчальних закладах освіти.

Тема 1. Нормативно-правові основи організації та забезпечення навчального процесу фізичного виховання в навчальних закладах освіти.

Державні вимоги до системи фізичного виховання дітей, учнівської та студентської молоді.

Державні вимоги до навчальних програм з фізичного виховання в системі освіти.

Програма з фізичної культури в загальноосвітніх закладах для 1-4, 5-9, 10-11 класів.

Методичні рекомендації щодо викладання фізичної культури в загальноосвітніх навчальних закладах.

Тема 2. Система організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах.

Фізкультурхвилинки, рухові перерви в режимі навчального дня.

Спортивна година в групі подовженого дня.

Урок – основна форма роботи з фізичного виховання в школі.

Оптимальний фізіологічно виправданий руховий режим школяра.

Завдання педагогічного колективу з організації ФВ в режимі дня школяра.

Створення шкільного осередку (клубу), спортивної спілки учнівської молоді в ЗНЗ.

Планування та облік роботи з ФК.

Основні форми роботи з фізичної культури в системі позакласної роботи.

Підготовка педагога до уроку фізичної культури. Етапи підготовки до уроку фізичної культури.

Профільне навчання в старшій школі. Закордонний досвід профільного навчання. Загальноосвітні навчальні заклади профільного навчання. Форми профільного навчання старшокласників. Структура профільного навчання.

Змістовий модуль 2.

Наукові засади фізичного виховання дітей шкільного віку.

Тема 3. Наукові засади фізичного виховання.

Система фізичного виховання.

Теорія здорового способу життя.

Теорія мотивації діяльності.

Теорія вікового розвитку.

Теорія втоми та відновлення.

Теорія адаптації.

Теорія функціональних резервів.

Корекція тілобудови дітей шкільного віку засобами фізичного виховання. Типи тілобудови дітей шкільного віку. Особливості використання засобів фізичного виховання для корекції різних типів тілобудови дітей шкільного віку. Особливості використання засобів фізичного виховання для корекції надмірної та недостатньої ваги школярів.

Тема 4. Використання засобів фізичного виховання для активізації розумових здібностей та адаптації дітей шкільного віку до навчального процесу.

Вікові особливості розвитку пізнавальних процесів дітей шкільного віку.

Методичні прийоми використання засобів фізичного виховання в активізації пізнавальних процесів.

Особливості організації та проведення уроку фізичної культури пізнавальної спрямованості

Адаптація дітей шестирічного віку до шкільного навчання засобами фізичного виховання.

Анатомо-фізіологічні і психологічні особливості розвитку дітей шестирічного віку.

Особливості процесу адаптації дітей шестирічного віку до навчання в ЗНЗ. Методичні прийоми використання засобів фізичного виховання в адаптації дітей шестирічного

Змістовий модуль 3.

Фізичне виховання школярів в закордонних країнах.

Тема 5. Використання педагогічних систем в практиці навчальних закладах освіти закордонних країн.

Характеристика педагогічних систем М. Монтессорі, Р. Штайнера, Дж. Брунера, Ж. Піаже та інші.

Тема 6. Організація фізичного виховання школярів в закордонних країнах.

Стандарти фізичного виховання в ЗНЗ США, Канади, Великобританії, Австралії;

європейських країнах; країнах Азії, Африки, Близького сходу та Латинської Америки. Принципи створення та моделі побудови навчальних програм фізичного виховання в школах закордонних країн. Система оцінювання в фізичному вихованні в школах закордонних країн. Використання різних стилів викладання та моделі уроків в фізичному вихованні в школах закордонних країн.

Змістовий модуль 4.

Організація роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах.

Тема 7. Зміст і методика фізкультурно-оздоровчих занять із дітьми дошкільного віку.

Тема 8. Нові підходи в організації фізичного виховання з дітьми дошкільного віку.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с	пр	с.р.		л	с	пр	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1.										
Нормативно-правові основи та організація ФВ в навчальних закладах освіти.										
1. Нормативно-правові основи організації фізичного виховання та програмне забезпечення навчального процесу в навчальних закладах освіти.	15	6	2	2	5	15	2			13
2. Система організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах. Лікарсько-педагогічний контроль у фізичному	15	4	2	2	7	15	2		2	11

вихованні дітей шкільного віку.										
Разом за змістовним модулем 1	30	10	4	4	12	30	4		2	24
Змістовий модуль 2. Наукові засади фізичного виховання та використання засобів фізичного виховання для активізації розумових здібностей та адаптації дітей шкільного віку до навчального процесу.										
3. Наукові засади фізичного виховання.	15	6	2	4	3	15	2		2	11
4. Використання засобів фізичного виховання в активізації пізнавальних процесів та адаптація дітей шкільного віку до навчальної діяльності засобами фізичного виховання.	15	4	2	2	7	15	2			13
Разом за змістовним модулем 2	30	10	4	6	10	30	4		2	24
Змістовий модуль 3. Фізичне виховання школярів в закордонних країнах.										
5. Використання педагогічних систем у практиці навчальних закладах освіти закордонних країн	15	4	2	2	7	15	2		2	11
6. Організація фізичного виховання школярів в закордонних країнах.	15	4	2	2	7	15	2		2	11

Разом за змістовним модулем 3	30	8	4	4	14	30	4		4	22
Змістовий модуль 4. Організація роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах.										
7. Зміст і методика фізкультурно-оздоровчих занять із дітьми дошкільного віку.	15	6	2	4	3	15	2			13
8. Нові підходи в організації фізичного виховання з дітьми дошкільного віку.	15	6	2	4	3	15	2		2	11
Разом за змістовним модулем 4	30	12	4	8	6	30	4		2	24

5. Темі семінарських занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Змістовий модуль 1. Нормативно-правові основи та організація ФВ в навчальних закладах освіти.	4	
	Тема 1. Нормативно-правові основи організації фізичного виховання та програмне забезпечення навчального процесу в навчальних закладах освіти.		
1.	Законодавча база фізичної культури і спорту в навчальних закладах освіти.	2	
	Тема 2. Система організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах. Лікарсько-педагогічний контроль у фізичному вихованні дітей шкільного віку.		
2.	Підготовка педагога до уроку фізичної культури.	2	
	Змістовий модуль 2. Наукові засади фізичного виховання та використання засобів фізичного виховання для активізації розумових здібностей та адаптації дітей шкільного віку до навчального процесу.	4	
	Тема 3. Наукові засади фізичного виховання.		
3.	Наукові засади фізичного виховання.	2	
	Тема 4. Використання засобів фізичного виховання в активізації пізнавальних процесів та адаптація дітей шкільного віку до навчальної діяльності засобами фізичного виховання.		
4.	Адаптація дітей шестирічного віку до шкільного навчання засобами фізичного виховання.	2	
	Змістовий модуль 3.	4	

	Фізичне виховання школярів в закордонних країнах.		
	Тема 5. Використання педагогічних систем у практиці навчальних закладах освіти закордонних країн		
5.	Використання педагогічних систем виховання дітей в практиці навчальних закладах освіти закордонних країн.	2	
	Тема 6. Організація фізичного виховання школярів в закордонних країнах.		
6.	Особливості організації системи фізичного виховання школярів США, Канади, Великобританії, Австралії, європейських країн.	2	
	Змістовий модуль 4. Організація роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах.	4	
	Тема 7. Зміст і методика фізкультурно-оздоровчих занять із дітьми дошкільного віку.		
7.	Форми організації фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах	2	
	Тема 8. Нові підходи в організації фізичного виховання з дітьми дошкільного віку.		
8.	Інноваційні педагогічні технології фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах	2	

6. Теми практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Змістовий модуль 1. Нормативно-правові основи та організація ФВ в навчальних закладах освіти.	4	2
	Тема 1. Нормативно-правові основи організації фізичного виховання та програмне забезпечення навчального процесу в навчальних закладах освіти.		
1.	Профільне навчання в старшій школі	2	
	Тема 2. Система організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах. Лікарсько-педагогічний контроль у фізичному вихованні дітей шкільного віку.		
2.	Лікарсько-педагогічний контроль у фізичному вихованні дітей шкільного віку.	2	2
	Змістовий модуль 2. Наукові засади фізичного виховання та використання засобів фізичного виховання для активізації розумових здібностей та адаптації дітей шкільного віку до навчального процесу.	6	2
	Тема 3. Наукові засади фізичного виховання.		
3.	Корекція тілобудови дітей шкільного віку засобами фізичного виховання.	2	
3.	Характеристика структури мотивації (потреби, мотиви, інтереси). Фактори, що впливають на формування мотивації рухової активності дітей шкільного віку. Вплив інформаційних факторів та шкільного виховання на формування у підлітків мотивації до занять фізичною культурою і	2	2

	спортом.		
	Тема 4. Використання засобів фізичного виховання в активізації пізнавальних процесів та адаптація дітей шкільного віку до навчальної діяльності засобами фізичного виховання.		
4.	Використання засобів фізичного виховання в активізації пізнавальних процесів дітей шкільного віку.	2	
	Змістовий модуль 3. Фізичне виховання школярів в закордонних країнах.	4	4
	Тема 5. Використання педагогічних систем у практиці навчальних закладах освіти закордонних країн		
5.	Використання педагогічних систем виховання дітей в практиці навчальних закладах освіти закордонних країн.	2	2
	Тема 6. Організація фізичного виховання школярів в закордонних країнах.		
6.	Особливості системи фізичного виховання школярів США, Канади, Великобританії, Австралії, європейських країн, Азії, Африки, Близького сходу та Латинської Америки.	2	2
	Змістовий модуль 4. Організація роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах.	8	2
	Тема 7. Зміст і методика фізкультурно-оздоровчих занять із дітьми дошкільного віку.		
7.	Розвиток і виховання дітей раннього віку	2	
7.	Організація і методика проведення рухливих ігор	2	
	Тема 8. Нові підходи в організації фізичного виховання з дітьми дошкільного віку.		
8.	Організація та методика проведення сюжетного фізкультурного заняття	2	
8.	Методика ігрового тестування рухового розвитку дітей дошкільного віку	2	2

7. Самостійна робота

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Змістовий модуль 1. Нормативно-правові основи та організація ФВ в навчальних закладах освіти.	12	24
	Тема 1. Нормативно-правові основи організації фізичного виховання та програмне забезпечення навчального процесу в навчальних закладах освіти.	5	13
1.	Ознайомитись з нормативно-правовою базою щодо організації туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України.	1	2
1.	Методичні рекомендації по проведенню дитячих занять на прикладі обраного виду спорту за місцем проживання	3	9
1.	Ознайомитись з програмами та методикою проведення	1	2

	туристично- краєзнавчої роботи з учнями та студентською молоддю.		
	Тема 2. Система організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах. Лікарсько-педагогічний контроль у фізичному вихованні дітей шкільного віку.	7	11
2.	Система організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах: 1.Скласти та провести комплекси форм в режимі дня за для дітей молодшого шкільного віку.	1	2
2.	2.Скласти план заходів по формуванню активності школярів у вікових групах: молодшій, середній, старшій.	1	2
2.	3. Проведення конкурсів фізкультхвилинок згідно розробленою студентом програмою в групах продовженого дня.	1	2
2.	4.Скласти план позакласної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах	1	2
2.	5.Матеріально-технічне забезпечення, використання спортивного інвентарю та обладнання в загальноосвітніх навчальних закладах	1	1
2.	Планування, організація та проведення фізкультурно-оздоровчої, спортивно-масової роботи в ЗНЗ, роботи в осередку спортивної спілки учнівської молоді в ЗОШ.	2	2
	Змістовий модуль 2. Наукові засади фізичного виховання та використання засобів фізичного виховання для активізації розумових здібностей та адаптації дітей шкільного віку до навчального процесу.	10	24
	Тема 3. Наукові засади фізичного виховання.	3	11
3.	Визначення обсягу рухової активності за Фрамінгемською методикою. Визначення тіло будови та ваго-ростового індексу.	3	11
	Тема 4. Використання засобів фізичного виховання в активізації пізнавальних процесів та адаптація дітей шкільного віку до навчальної діяльності засобами фізичного виховання.	7	13
4.	Скласти план конспект уроку фізичної культури пізнавальної спрямованості для дітей молодшого шкільного віку.	4	7
4.	Скласти план заходів для адаптації дітей шестирічного віку до навчальної діяльності.	3	6
	Змістовий модуль 3. Фізичне виховання школярів в закордонних країнах.	14	22
	Тема 5. Використання педагогічних систем у практиці навчальних закладах освіти закордонних країн	7	11
5.	Використання педагогічних систем виховання дітей в практиці навчальних закладах освіти закордонних країн. Скласти план-конспект уроку ФВ.	7	11
	Тема 6. Організація фізичного виховання школярів в закордонних країнах.	7	11
6.	Досвід зарубіжних країн з формування спортивного стилю життя школярів. Підготувати реферат.	7	11

	Змістовий модуль 4. Організація роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах.	6	24
	Тема 7. Зміст і методика фізкультурно-оздоровчих занять із дітьми дошкільного віку.	3	13
7.	Соціально-педагогічне значення, мета та завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку Зміст і методика фізкультурно-оздоровчих занять з дітьми дошкільного віку	1	4
7.	Особливості навчання основних рухових дій	1	5
7.	Організація і методика проведення рухливих ігор	1	4
	Тема 8. Нові підходи в організації фізичного виховання з дітьми дошкільного віку.	3	11
8.	Інноваційні педагогічні технології фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах	1	4
8.	Методика ігрового тестування рухового розвитку дітей дошкільного віку	1	4
8.	Використання кольору у системі фізичного виховання дітей	1	3
	ВСЬОГО	42	94

8. Індивідуальні завдання

1. Скласти комплекс фізкультхвилинки для дітей молодшого шкільного віку.
2. Скласти комплекс ранкової гігієнічної гімнастиці до занять.
3. Скласти план-конспект спортивної години у групі продовженого дня.
4. Визначити тип тілобудови (на власному прикладі) та скласти комплекс вправ для корекції недоліків статури.
5. Визначити інтерес до занять фізичної культури дітей шкільного віку методом анкетування.
6. Скласти комплекс вправ для активізації пізнавальних здібностей дітей шкільного віку.
7. Здійснити пошук інформації що до фізичного виховання дітей в зарубіжних країнах.
8. Скласти план-сценарій сюжетного заняття з фізичної культури для дітей дошкільного віку (за авторською методикою М.М. Єфименка)

9. Методи навчання

Лекційні, семінарські заняття, консультації. Вивчення навчально-методичної літератури, самостійна робота студента. Використання методів наочності в процесі лекційних, семінарських занять.

10. Методи контролю

1. Поточний контроль з теми заняття, у тому числі з самостійної роботи за усіма формами передбаченими робочою програмою.

2. Модульна робота з кожного змістового модулю.

Підсумкова кількість балів за змістовий модуль визначається, як сума балів за результатами поточного контролю, виконання самостійної роботи, оцінювання письмових робіт, модульної роботи, залік.

Теоретичні питання поточного та семестрового контролю.

Контрольні питання до модульного контролю

Контрольні питання до змістового модулю 1

1. Законодавча база фізичної культури і спорту в навчальних закладах освіти. Конвенція ООН з прав дитини.
2. Законодавча база фізичної культури і спорту в навчальних закладах освіти. Закон України «Про охорону дитинства», Закон України «Про фізичну культуру і спорт», Наказ Міністерства охорони здоров'я України, міністерства освіти і науки України «Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах».
3. Програмне забезпечення навчального процесу в закладах освіти. Державні вимоги до системи фізичного виховання дітей, учнівської та студентської молоді.
4. Характеристика державної програми з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів.
5. Система організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах. Організація та методика проведення фізкультхвилинки в режимі навчального дня.
6. Система організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах. Організація та методика проведення рухові перерви в режимі навчального дня.
7. Система організації фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах. Організація та методика проведення спортивної години в групі подовженого дня.
8. Урок – основна форма роботи з фізичного виховання в школі. Структура уроку.
9. Урок – основна форма роботи з фізичного виховання в школі. Класифікація уроків фізкультури.
10. Сучасні вимоги до уроку фізичної культури.
11. Руховий режим школяра. Завдання педагогічного колективу з організації ФВ в режимі дня школяра.
12. Основні форми роботи з фізичної культури в системі позакласної роботи.
13. Підготовка педагога до уроку фізичної культури.
14. Профільне навчання в старшій школі. Форми профільного навчання старшокласників.
15. Профільне навчання в старшій школі. Структура профільного навчання.

Контрольні питання до змістового модулю 2

1. Використання засобів фізичного виховання в активізації пізнавальних процесів дітей шкільного віку.
2. Вікові особливості розвитку пізнавальних процесів дітей шкільного віку.
3. Методичні прийоми використання засобів фізичного виховання в активізації пізнавальних процесів.
4. Особливості організації та проведення уроку фізичної культури пізнавальної спрямованості.
5. Адаптація дітей шестирічного віку до шкільного навчання засобами фізичного виховання.
6. Анатомо-фізіологічні і психологічні особливості розвитку дітей шестирічного віку.
7. Особливості процесу адаптації дітей шестирічного віку до навчання в ЗНЗ.
8. Методичні прийоми використання засобів фізичного виховання в адаптації дітей шестирічного віку до навчання в ЗНЗ.
9. Корекція тілобудови дітей шкільного віку засобами фізичного виховання
10. Типи тілобудови дітей шкільного віку.
11. Особливості використання засобів фізичного виховання для корекції різних типів тілобудови дітей шкільного віку.
12. Особливості використання засобів фізичного виховання для корекції надмірної та недостатньої ваги школярів.
13. Мета та завдання спеціальної фізичної підготовки.
14. Реалізація програмних вимог до СФП на уроках фізичної культури.
15. Використання засобів СФП при вивченні варіативних модулів.
16. Спеціальна фізична підготовка школярів в системі фізичного виховання.
17. Наукові засади фізичного виховання. Теорія здорового способу життя.
18. Наукові засади фізичного виховання. Теорія мотивації діяльності.
19. Характеристика структури мотивації (потреби, мотиви, інтереси).
20. Фактори, що впливають на формування мотивації рухової активності дітей шкільного віку. Вплив інформаційних факторів.
21. Фактори, що впливають на формування мотивації рухової активності дітей шкільного віку. Вплив шкільного виховання на формування у підлітків мотивації до занять фізичною культурою і спортом.
22. Наукові засади фізичного виховання. Теорія вікового розвитку.
23. Наукові засади фізичного виховання. Теорія втоми та відновлення.
24. Наукові засади фізичного виховання. Теорія адаптації.
25. Організація фізичного виховання в літніх оздоровчих таборах.
26. Система фізичного виховання в позашкільних навчальних закладах.

Контрольні питання до змістового модулю 3

1. Системи фізичного виховання дітей дошкільного віку в закордонних країнах.
2. Системи фізичного виховання школярів в закордонних країнах.
3. Стандарти фізичного виховання в школах США.
4. Стандарти фізичного виховання дітей дошкільного віку в дошкільних навчальних закладах США.
5. Стандарти фізичного виховання дітей дошкільного віку в дошкільних навчальних закладах Великої Британії.
6. Стандарти фізичного виховання дітей дошкільного віку в дошкільних навчальних закладах Японії.
7. Стандарти фізичного виховання дітей дошкільного віку в дошкільних навчальних закладах Китаю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЗАЛІК

Критерії оцінки опитування за пройденою темою

Кількість балів	Критерії оцінювання
47-50	Студент бездоганно відповів на питання, навів багато прикладів, проявив глибокі системні знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
45-48	Студент правильно відповів на питання, але навів не достатньо прикладів, проявив хороші знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
41-44	Студент на достатньому рівні відповів на питання, навів достатньо прикладів, проявив знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.
37-40	Студент не досить повно відповів на питання, не зовсім послідовно і логічно, припустився помилок, але навів приклади, виявив достатні знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.
33-36	Студент не послідовно і не логічно відповів на питання та не навів достатньо прикладів, але проявив знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету

	вивчення.
30-32	Студент не послідовно, не логічно, із суттєвими помилками відповів на питання, не навів прикладів, але проявив знання програмного матеріалу з предмету вивчення.
1 – 29	Відповідь студента не розкриває суті питань.
0	Студент не зробив спроби відповісти на питання.

Критерії оцінки виконання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
47-50	Студент бездоганно виконав самостійну роботу в повному обсязі та своєчасно, обґрунтовано та чітко виклав відповідь, під час виконання використав сучасну літературу, застосовував теоретичні знання при виконанні практичних завдань, наводив приклади, правильно оформив роботу.
45-48	Студент правильно виконав самостійну роботу в повному обсязі але несвоєчасно, обґрунтовано та чітко виклав відповідь, під час виконання використав сучасну літературу, вмів застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань, наводив приклади, але не зовсім правильно оформив роботу.
41-44	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі або несвоєчасно, під час її виконання використав сучасну літературу, не користується набутими знаннями при виконанні практичних завдань, вмів наводити окремі приклади, оформлення роботи відповідає встановленим вимогам.
37-40	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі або несвоєчасно, під час її виконання не використовував сучасну літературу, частково використовує теоретичний матеріал при виконанні практичного завдання, вмів наводити окремі приклади, правильно оформив роботу.
33-36	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі або несвоєчасно, під час її виконання не використовував сучасну літературу, не вмів застосовувати знання при виконанні завдань практичного характеру, намагається наводити приклади, правильно оформив роботу.
30-32	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі та несвоєчасно, під час її виконання не використовував сучасну літературу, не розуміє ролі теоретичного матеріалу при виконанні завдань практичного характеру, приклади не наводить, оформлення роботи не відповідає встановленим вимогам.
1 – 29	Виконання самостійної роботи не розкриває суті завдання.
0	Студент не виконав самостійну роботу.

10. Рекомендована література

1. Білецька В. Взаємозв'язок рівня фізичної підготовленості та функціонально стану організму молодших школярів з рівнем соматичного здоров'я / В. Білецька // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. - №4. - 2006. - С. 3-7.
2. Борисова Ю. Особливості фізичного стану дітей шкільного віку / Ю. Борисова // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2009. - №1. – С. 31-35.
3. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте. – М.: Просвещение, 1968. – 166 с.
4. Бокарев Ю.Ю. Возможное направление работы // ФК в школе. – 1991. - № 6 – С. 3-7.
5. Валлон А. Психическое развитие ребенка. – Москва, 1967. – 196 с.
6. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте. – М.: Просвещение, 1968. – 166 с.
7. Демідова О., Люльченко О. Підвищення фізичного стану молодших школярів 7-8 років засобами рухливих ігор. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2016. №3. С. 48-53
8. Демідова О., Шевенко Ю. Підвищення рівня фізичної підготовленості молодших школярів 6-7 років засобами ігрових видів спорту (на прикладі міні-баскетболу). Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. праць. Житомир, 2016. Вип. 2. С. 30-36.
9. Демідова О.М., Єлісеєва Д.С. Бурлака Л. О. Особливості формування інтересу та мотивації до занять фізичним вихованням : Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку. Матеріали II міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (25-26 квітня 2018 року). Бердянськ. 2018, С. 44-49.
10. Демідова О., Веліченко Ю. Підвищення рівня фізичної підготовленості юнаків 14-15 років на основі використання спеціального обладнання у секційних заняттях з боксу. Матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. “Інноваційні підходи до формування професійних компетентностей фахівців з фізичної культури, спорту і фізичної терапії та ерготерапії”. Чернівці. 2018. С. 128-130.
11. Документи чинного законодавства в галузі освіти та фізичної культури / укладач Л.М. Гут. Дніпропетровськ : Інновація, 2011. – 272с.
12. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : у 2 т. / за ред. Т.Ю. Круцевич. Київ : “Олімпійська література”, 2017. Т 1. 384 с.
13. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів : навч. посіб. 2-е вид. / Москаленко Н.В. та ін. ; за ред. Н.В. Москаленко. Дніпропетровськ: Інновація, 2014. 332 с.
14. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : у 2 т. / ред. изд.: Т.Ю. Круцевич. К.: Олімпійська література, 2017. Т 1. 384 с.
15. Кошелева Е.А., Михайленко Ю.М. Общие основы ТМФВ: сокращенный курс лекций. Днепропетровск, 2016. 76с.
16. Кошелева Е.А., Чайка Д.Д. Основы методики обучения двигательным действиям: методические рекомендации. Днепропетровск, 2016. 32с.
17. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / за ред. В.В.Клапчука, Г.В.Дзяка. К.: Здоров'я, 1995. 310с.
18. Методичні рекомендації щодо організації навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами, психолого-педагогічний супровід / Укладач Л.О. Жданюк, І.О. Калініченко . Полтава : ПОІППО, 2011. 44 с.

19. Москаленко Н.В., Власюк О.О., Степанова І.В., Шиян О.В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів : [навч. посіб.]. Дніпропетровськ : Інновація, 2011. – 238с.
20. Москаленко Н.В. Фізичне виховання школярів : [монографія] / Н.В.Москаленко. – Дніпропетровськ : Інновація, 2007. – 252с.
21. Москаленко Н., Єлісеєва Д. Інноваційна технологія зміцнення здоров'я учнів старшого шкільного віку в процесі самостійних занять фізичним вихованням / *Medicine & Science in Sports & Exercise (journal of American College of Sports Medicine)*. Issue 12 (2), December. Volume 49, Lippincott Williams & Wilkins Ltd., 2017. Pages 2826-2834. ISSN: 0195-9131.
22. Москаленко Н., Кожедуб Т. Активізація пізнавальної діяльності школярів на уроках фізичної культури. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2014. № 1. С. 77-80.
23. Москаленко Н.В. Фізичне виховання молодших школярів : монографія. 3-є вид., перероб. та допов. Дніпропетровськ: Інновація, 2014. 375с.
24. Москаленко Н.В., Корж Н.Л., Єлісеєва Д.С. Організація самостійних занять з фізичного виховання учнівської та студентської молоді: монографія. Дніпро: Інновація, 2017. 212 с.
25. Москаленко Н.В., Сидорчук Т.В. Инновационные технологии теоретической подготовки в системе физического воспитания. *Олимпийский спорт и спорт для всех* : материалы XIX Международного научного конгресса, 6-9 октября 2015г., Ереван. С. 364-367.
26. Москаленко Н.В., Савченко В.Г. Современные подходы к усовершенствованию системы физического воспитания в общеобразовательных школах. «Олимпийский спорт и спорт для всех»: материалы XXII Международного научного конгресса, 25 – 28 октября 2018 года, г. Тбилиси, Грузия. С.184 - 187.
27. Москаленко Н.В., Демідова О.М. Спортивні танці для дітей: інноваційні підходи : монографія. Дніпро : Інновація, 2016. 198с
28. Навчальна програма з фізичної культури для професійно-технічних навчальних закладів / Укладачі: Павленко В.О., Духовний Л.Ф., Єфремова С.О., Неткал О.Х., Хрін В.С., Атрощенко С.В. Київ, 2013. 103с.
29. Нагорна О. Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник. Рівне, 2012. 99 с.
30. Олійникова Н.Д., Дудченко Л.О. Кудлай С.В. Методичні рекомендації щодо роботи з дітьми із особливими потребами. Первомайськ, 2011. 136с.
31. Онишків З.М. Основи школознавства : [навч. посіб.]. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 176с.
32. Основи теории и методики физической культуры / под ред. А.А.Гужаловского. М.: Физкультура и спорт, 1986. 352 с.
33. Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупаєвої А.А. Київ: А.С.К., 2012. 308 с.
34. Особливості фізичного виховання у спеціальних медичних групах : методичні рекомендації / Я.М. Яців та ін. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2012. 47 с.
35. Програма для основної та спеціальної медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи. Харків, 2006. 50с.
36. Програма для спеціальної медичної групи 5-9 клас / Укладачі: В.І.Майер, В.В. Деревянко. К, 2008. 52с.
37. Програма фізична культура для спеціальної медичної групи 10-11 клас середньої загальноосвітньої школи / Укладачі: Ф.Ф. Бондарів, М.С. Дубовис, В.В. Снігур. К., 1997.

38. Реабілітаційний супровід навчання неповносправних дітей: методичний посібник/ Укл.: А. Луговський, М. Сварник, О. Падалка. Львів: Колесо, 2008. 144с.
39. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч.посібник/ Круцевич Т.Ю., Безверхня Г.В. – К.: Олімп. Л-ра, 2010. – 248 с.
40. Теория и методика физического воспитания / под ред. Б.А. Ашмарина. М.: Просвещение, 1990. 287с.
41. Теорія і методика фізичного виховання різних груп населення : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] / за ред. Т.Ю. Круцевіч. К.: Олімпійська література, 2008. т.2. 367с.
42. Холодов Ж.К. Теория и методика физического воспитания и спорта / Ж.К.Холодов, В.С. Кузнецов. – М.: Академия, 2000. – 480с.
43. Цибульська В.В., Безверхня Г.В. Організація та методика спортивно-масової роботи. Умань: ВПЦ «Візаві». 2014. 220 с.
44. Шамардіна Г.М. Основи теорії і методики фізичного виховання : [навч. посіб.]. Дніпропетровськ: Пороги, 2004. 415с.
45. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1,2. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. 272с.
46. Язловецкий В.С. Физическое воспитание детей и подростков с ослабленным здоровьем. К.: Здоров'я, 1991. 231с.

Допоміжна

1. Апанасенко Г.Л. Эволюция биоэнергетики и здоровье человека. СПб.: Петрополис, 1992. 123с.
2. Апанасенко Г.Л., Волгіна Л.Н., Бушуєв Ю.В. Експрес-скринінг рівня соматичного здоров'я дітей та підлітків: [метод. реком.]. К.: КМАПО, 2000. 12 с.
3. Ареф'єв В.Г., Столітенко В.В. Фізичне виховання в школі : [навч. посіб.]. К.: ІЗМН, 1997. 152с.
4. Бондар І., Гаврик Я., Стефанідин Н. Організація і методика фізичного виховання з учнями спеціальної медичної групи у школах Львівської області. *Молода спортивна наука України* : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. Л., 2009. Вип. 13, т. 2. С.13-20.
5. Боровкова Т., Морєв І. Планування як управлінська дія. *Підручник для директора*. 2009. № 2. С. 2–9.
6. Бальсевич В.К., Запорожанов В.А. Физическая активность человека. 1987. 224с.
7. Бар-Ор О., Роуланд Т. Здоровье детей и двигательная активность. К.: Олимпийская литература, 2009. 528с.
8. Боровкова Т., Морєв І. Планування як управлінська дія. *Підручник для директора*. 2009. № 2. С. 2-9.
9. Булич Є.Г., Муравов И.В. Здоровье человека. К.: Олімпійська література, 2005. 424с.
10. Вовкогон В. Науково-методична робота в школі. *Директор школи*. № 33 (561). 2009. С.19-26.
11. Ганчева В.І. Аналіз діючого програмно-методичного забезпечення ДЮСШ у системі освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2013, № 7(33). С. 61–69.
12. Германов Г. Н., Никитушкин В.Г. Проектирование тренировочных заданий в учебных программах ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ, УОР. Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. 2006. № 2. С. 8–13.

13. Даниленко Л.І. Модернізація змісту, форм і методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи: Монографія . К.: Логос, 1998. 140 с.
14. Дидактика середньої школи: Деякі проблеми сучасної дидактики / Под ред. М. М. Скаткін. М.: Просвещение. 1982. С. 129-181.
15. Діалогічна взаємодія у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи / За ред. Г.О. Балла. О.В. Киричука, Р.М. Шамелашвілі. К., 1997.
16. Документування організаційно-розпорядчої діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу : метод. рек., зразки док. Х. : Золоті сторінки, 2010. 808 с.
17. Докукіна Ю.Є., Коломoeць Г.А., Тимчик М.В. Фізичне виховання підлітків у позакласній роботі загально- освітніх навчальних закладів : навч.-метод. посіб. [за ред. М. В. Тимчика]. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 172 с. ISBN 978-966-189-299-5
18. Єльнікова Г.В. Функції управління загальною середньою освітою. *Вересень: науково-методичний, інформаційно-освітній журнал*. 2000.№ 2(12). С. 76–79.
19. Єльнікова Г.В. Моніторинг діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу. *Директор школи ліцею гімназії* № 1. Київ, 2003, с.
20. Єльнікова Г.В. Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні. Монографія. К.: ДАККО, 1999. 303 с.
21. Єльнікова Г.В. Розвиток цільових функцій управління на різних рівнях організації загальної середньої освіти. *Імідж сучасного педа-гога: Науково-практичний освітньо-популярний часопис* № 3 (7)Полтава: ПДПУ, ОУПОПП, 2000,с. 9-11
22. Касьянова О.М. Моніторинг управління навчальним закладом. Х. : Основа, 2004. 96 с. (Бібліотека журналу «Управління школою»).
23. Кашуба В. Проектування системи моніторингу фізичного стану школярів на основі використання інформаційних технологій / О. Андреева, К. Сергієнко, Н. Гончарова // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. - 2006. - №3. - 30с.
24. Кашуба В.А. Биомеханика осанки. К.: Олимпийская литература, 2003. 178 с.
25. Кашуба В.А. Биомеханика осанки. К.: Олимпийская литература, 2003. 178 с.
26. Ким Т. Концептуальные основы физического воспитания в системе “семья – школа” / Т. Ким // Физическое воспитание и спорт в системе образования как фактор физического и духовного оздоровления нации. – 2009. – Т.3. – Ч.2. – С. 109-113.
27. Конаржевский Ю.А.. Внутришкольный менеджмент. М., Новая школа, 1995.
28. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа). *Освіта України*. 2003. № 34.
29. Круцевич Т.Ю., Воробьев М.И. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей. К.: Поліграф-Експрес, 2005. 195с.
30. Круцевич Т.Ю., Безверхня Г.В. Рекреация у фізичній культурі різних груп населення: навч. Посібник. К.: Олімпійська література, 2010. 248 с.
31. Куроченко І.О. Фізична культура і спорт : інформаційно-методичний довідник з питань фізичної культури і спорту. Київ, 2004. С. 228–237.
32. Лаврук В. Діагностика управлінської компетентності директора школи. К. : Шкільний світ, 2008. 128 с.
33. Макаренко А.С. Методика виховної роботи. К., 1990. С. 150.
34. Макарова Л.Л. Проблемна ситуація та гра як психологічні детермінанти розвитку і мислення молодших школярів: Дис. канд.псих.наук: 19.00.07. – Київ, 2001.- 236 с.
35. Маслоу А.Г. Дальние пределы человеческой психики. – СПб., 1997. – С.32.
36. Матюшкин А.М. Проблемные ситуации в мышлении и обучении. – М.: Педагогика, 1972.
37. Мармиза О.І. Організаційна культура управління. *Управління школою*. 2003. №7. С. 19-23.

38. Мармиза О.І. Проектний підхід до управління навчальним закладом. Х.: Видав. гр. «Основа», 2003. 80с.
39. Національна доктрина розвитку освіти. *Освіта України*. 2002. № 33.
40. Несторова А. Правові аспекти розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 2008. № 1. С. 100–103.
41. Никитушкин В. Г. Формирование программно-нормативного обеспечения спортивных школ по олимпийским видам спорта. Теория и практика физ. культуры. 1992. № 10. С. 35.
42. Олійник М. О., Скрипник А.П. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні : навч. пос. Вид. 2-е, перероблене та доповнене. Харків : ХадіФК, 1998.
43. Олійникова Н.Д., Дудченко Л.О., Кудлай С.В. Методичні рекомендації щодо роботи з дітьми із особливими потребами. Первомайськ, 2011. 136 с.
44. Падалка О.С, Нісімчук А.С, Смолюк І.О., Шпак О.Т. Педагогічні технології. К., 1995.
45. Пилипей Л.П. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів : монографія. Суми: ДВНЗ „УАБС НБУ”, 2009. 312с.
46. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. К. : Олимпийская литература, 2004. 805 с.
47. Сухарев А.Г. Здоровье и физическое воспитание детей и подростков. М.: Медицина, 1991. 270с.
48. Теория и методика физической культуры / под ред. Ю.Ф. Курамшина. М.: Советский спорт, 2007. 464с.
49. Учебник инструктора по лечебной физической культуре / под ред. В.П.Правосудова. М.: Физкультура и спорт, 1980. 415с.
50. Физическая культура / Бочкарева С.И., Кокулина О.П., Копылова Н.Е., Митина Н.Ф., Плеханова О.З., Ростеванов А.Г. М.: ЕАОИ, 2008. 315с.
51. Фарбер Д.А., Корниенко И.А., Сонькин В.Д. Физиология школьника. М.: Педагогика, 1990. 168с.
52. Физическая культура / под ред. В.Д. Дашинорбоева. Улан-Удэ: ВСГТУ, 2007. 229с.
53. Шаповалова В.А. и соавт. Використання комп'ютерної інформаційно-діагностичної оздоровчої програми “Школяр” у роботі закладів охорони здоров'я та освіти: [метод. реком.]. К., 1994. 23 с.
54. Шаркунова В.В. Соціальне управління та концепції педагогічного менеджменту в загальноосвітній школі. автореф. дис. канд. пед. наук. К., 1998. 16 с.
55. Шкретій Ю. Організаційне і програмно-нормативне забезпечення олімпійської підготовки. Молода спортивна наука України : зб. наук праць з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 9 : У 4-х т. Львів : НВФ «Українські технології», 2005. Т. 3. С. 177–186.

12. Інформаційні ресурси

1. Артеменко О.А. Науково-методичне та програмне забезпечення навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах [Електронний ресурс]. Режим доступа: osvitaodessa.org/metod/11.doc
2. Закон України «Про освіту» від 5.09.2017. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/stru>
3. Кучерова Г.М. Визначення змісту, форм і методів методичної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах. URL: http://www.zippo.net.ua/index.php?page_id=357.

4. Максимюк С.П. Педагогіка : [навч. посіб.] / С.П. Максимюк. - Кондор, 2009. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/pedagogika/pedagogika_-_maksimyuk_sp
5. Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-p>
6. Положення про професійно-технічний навчальний заклад [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1240-98-p>
7. Про позашкільну освіту : Закон України : прийнятий 22 черв. 2000 р. № 1841-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>
8. Кучерова Г.М. Визначення змісту, форм і методів методичної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах / Кучерова Г.М. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zippo.net.ua/index.php?page_id=357
9. Наказ «Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл» від 18.05.2009 № 1624. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0119-15>
10. Наказ «Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл» від 18.05.2009 № 1624. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0119-15>
11. Наукові основи управління загальноосвітнім навчальним закладом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nenc.gov.ua/doc/vvv/12_2009/L_zag_pedag/L_osnovi_shkolozn.pdf
12. Позашкільна освіта. Навчальні програми. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/navchalni-programi>.
13. Положення про професійно-технічний навчальний заклад [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1240-98-p>
14. Про позашкільну освіту : Закон України : прийнятий 22 черв. 2000 р. № 1841-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>
15. Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2010 р. № 912. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya>
16. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ № 988-р від 14.12.16 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/.
17. Сайт Міністерства науки і освіти України «Державні стандарти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>.
18. Типовий статут фізкультурно-спортивного клубу спортивної спилки учнівської молоді загальноосвітнього та професійно-технічного навчального закладу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/TF001032.html
19. Вайнер Э. Дневник здоровья школьника [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zdd.1september.ru/view_article.php?ID=200901707
20. Рішення колегій Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту Електронний ресурс “Про реформування фізичного виховання учнів та студентської молоді у навчальних закладах України” від 11.11. 2008/№ 13/1 - 2, 10, 11/1. – 5 с. <http://www.gov.ua/main.php>

21. Сайт Міністерства науки і освіти України “Державні стандарти”.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
22. Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2010р. №912. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya>
23. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року : розпорядження КМУ № 988-р від 14.12.16 року.
https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/
24. Закон України “Про освіту” від 5.09.2017. № 2145-VIII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/stru>
25. Позашкільна освіта. Навчальні програми. URL:
<https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/navchalni-programi/>
26. Навчальна програма з позашкільної освіти «Юний рятувальник». «Рекомендовано Міністерством освіти України» (лист МОН України від 14.07.2017 № 1/11-7047). URL:
<https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKcnMyYjAtamU5VUk/view?usp=sharing>
27. Навчальна програма з позашкільної освіти “Черлідінг”. «Схвалено до використання в позашкільних навчальних закладах» (протокол №3 від 09.07.2014 науково-методичної комісії з позашкільної освіти Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України). URL:
<https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKN2hXbHNRdkdhT1k/view?usp=sharing>
28. Навчальна програма «Кіокушенкай карате». Схвалено науково-методичною комісією з позашкільної освіти науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України», протокол №3 від 29.12.2015. URL:
<https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKOUFPMIZoUGgzNUE/view?usp=sharing>
29. Наказ Міністерства Освіти України No 188 від 25.05.1998 р «Про нормативні документи з фізичного виховання» [Електронний ресурс]. – К., 1998. – 4 с. – Режим доступу : www.ysms.org.ua/index.php.
30. Наказ «Про організацію навчально - тренувальної роботи дитячо- юнацьких спортивних шкіл» від 18.05.2009 № 1624. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0119-15>
31. Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу від 5. 11.2008 № 993. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-p>.
32. Постанова КМ України No 993 від 5 листопада 2008 р. «Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу» – Київ, 2008. – 6 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua/go.
33. Розпорядження КМУ № 828-р від 31.08.2011 року «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 роки». – Київ, 2011. – 10 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua/go.

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет фізичного виховання

Кафедра теорії і методики фізичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри ТМФВ

к.фіз.вих., доцент

_____ І.В. Степанова

“ _____ ” _____ 20____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика фізичного виховання у навчальних закладах освіти (друга частина)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

_____ Бакалавр _____

(ступінь вищої освіти)

галузь знань 01 Освіта /педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта

спеціалізація 014.11 Середня освіта (фізична культура)

вид дисципліни Обов'язкова

20 ____ -20 ____ навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання у навчальних закладах освіти» для здобувачів ступеню вищої освіти бакалавр, галузь знань –
01 Освіта/педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта

Розробник:

Демідова Оксана Миколаївна

Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання, факультету “Фізичне виховання”, Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20____ року.

Завідувач кафедри _____ Степанова І.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 20____ р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>01</u> <u>Освіта/педагогіка</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність <u>014 Середня освіта</u> (шифр і назва)		
Модулів – 6	Спеціалізація: <u>014.11 Середня освіта</u> <u>(фізична культура)</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		4-й	5-й
Загальна кількість годин - 180		Семестр	
		7-й, 8-й	9-й, 10-й
		Лекції	
		58 - год.	22 - год.
		Практичні, семінарські	
		52 - год.	14 - год.
		Лабораторні	
		—	—
		Самостійна робота	
		70 - год.	144 - год.
		Індивідуальні завдання: —	
		Вид контролю:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента -2,4	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	залік - 7-й семестр іспит – 8-й семестр	іспит – 10-й семестр

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Формування у студентів конкретних знань і умінь, необхідних для успішної практичної діяльності з фізичного виховання, набуття навичок проведення навчально-виховної роботи із школярами різного віку і підготовленості з урахуванням їх стану здоров'я та особливостей психофізичного розвитку, в умовах закладів загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти.

Завдання:

4. Формування професійного кредо майбутнього фахівця, його професійних поглядів і переконань.
5. Формування у майбутніх спеціалістів уяви про соціальне-педагогічне значення фізичного виховання у навчальних закладах (НЗО), зміст та особливості викладання фізичного виховання у НЗО.
6. Оволодіння сучасними методиками фізичного виховання дітей шкільного віку.

Компетентності формування яких передбачає навчальна дисципліна:

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК 4. Здатність працювати як автономно, так і в команді.</p> <p>ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 8. Здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями.</p> <p>ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, володіння навичками міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 13. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, а також приймати обґрунтовані рішення.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.</p> <p>ФК 2. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.</p> <p>ФК 3. Здатність використовувати компетентнісний підхід у фізичному вихованні учнів закладів загальної середньої освіти.</p> <p>ФК 4. Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання.</p> <p>ФК 5. Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні дітей.</p> <p>ФК 6. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.</p> <p>ФК 7. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини.</p>

- ФК 9.** Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.
- ФК 10.** Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері.
- ФК 11.** Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.
- ФК 12.** Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.
- ФК 13.** Здатність самостійно проводити заняття в шкільній секції спортивного напрямку, здійснювати профілактику травматизму.
- ФК 14.** Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.
- ФК 15.** Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, у тому числі в умовах інклюзивної освіти.
- ФК 16.** Здійснювати планування, організацію, контроль освітнього процесу, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності.
- ФК 17.** Здатність розробляти методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону.
- ФК 18.** Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя, у тому числі, з використанням сучасних інформаційних технологій.
- ФК 19.** Здатність до безперервного професійного розвитку.

Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які вивчалися раніше): вступ до спеціальності; історія фізичної культури; теорія і методика фізичного виховання; теорія і методика фізичного виховання в навчальних закладах освіти; українська мова за професійним спрямуванням; іноземна мова; іноземна мова за професійним спрямуванням; теорія і методика гімнастики; теорія і методика легкої атлетики; теорія і методика плавання; теорія і методика оздоровчого туризму; теорія і методика рухливих ігор; теорія і методика спортивних ігор; педагогіка; анатомія людини; гігієна; загальна та спортивна фізіологія людини; безпека життєдіяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни фахівець повинен **знати**: нормативно-правові основи організації фізичного виховання у навчальних закладах освіти; теоретико-методичні та прикладні аспекти побудови процесу фізичного виховання учнів СМГ; сучасний стан професійно-прикладної фізичної підготовки у закладах професійно-технічної освіти, її соціально-економічні передумови; значення, завдання, засоби та форми професійно-прикладної фізичної підготовки; організацію і методику проведення занять з фізичного виховання у закладах позашкільної освіти; основи управління закладами

загальної середньої освіти; процедуру забезпечення якості освіти закладів загальної середньої освіти; особливості організації інклюзивної освіти.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: підбирати адекватні засоби, методи та форми занять стосовно вікових, статевих, морфофункціональних та психологічних особливостей учнів і рівня їх підготовленості, стану здоров'я, особливостей психофізичного розвитку; конкретизувати тематику і зміст різних форм занять фізичними вправами відповідно до освітніх завдань і вікових особливостей учнів; розподіляти учнів на підгрупи у відповідності з їх індивідуальними можливостями; вміти реалізовувати міжпредметні зв'язки; дозувати навантаження для учнів СМГ; складати плани роботи та вести її облік у різних ланцюгах фізичного виховання; використовуючи результати медичних обстежень та тестувань оцінювати рівень підготовленості та фізичного здоров'я учнів на початку (наприкінці) навчального року, семестру, чверті; використовувати стандартне і нестандартне обладнання, тренажерні пристрої, технічні засоби навчання; застосовувати передовий педагогічний досвід для підвищення педагогічної майстерності протягом своєї професійної кар'єри.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 5

Змістовий модуль 1. Система фізичного виховання у закладах позашкільної освіти.

Тема 1. Організація фізичного виховання учнів у системі позашкільних навчальних закладів.

Позашкільна педагогіка розкриває технологію виховання творчої особистості, створення таких навчальних відносин, при яких кожна дитина прагне до максимальної реалізації своїх сил і творчих здібностей у власних і суспільних інтересах. Нормативно-правове забезпечення системи позашкільної освіти. Загальна характеристика основних форм роботи у системі закладів позашкільної освіти. Значення та завдання позашкільної освіти. Структура позашкільної освіти. Основи державної політики у галузі позашкільної освіти. Напрямки позашкільної освіти.

Тема 2. Система організації навчально-виховного процесу в ДЮСШ та СДЮСШОР.

Організаційно-правові основи діяльності спортивних шкіл. Характеристика діяльності ДЮСШ та СДЮСШОР. Основні форми роботи ДЮСШ. Характеристика етапів підготовки спортсменів у спортивних школах. Види діяльності ДЮСШ, їх характеристика.

Учасники навчально-тренувальної та спортивної роботи, їх права та обов'язки. Медичний контроль.

Модуль 6

Змістовий модуль 2. Керівництво і контроль у системі освіти

Тема 3. Основи управління закладом загальної середньої освіти.

Наукова теорія управління закладом загальної середньої освіти синтезує в собі дані таких наук, як економіка, філософія, соціологія, фізіологія, педагогіка та ін. Характеристика принципів управління закладом загальної середньої освіти. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти, її склад, питання, які розглядаються на засіданнях. Органи громадського самоврядування у навчальних закладах. Їх склад, функції, діяльність. Методи управління навчальним закладом. Функції управління навчальним закладом. Структура органів управління освітою, основні завдання та функції. Основи наукової організації праці у закладі загальної середньої освіти.

Тема 4. Внутрішкільне керівництво.

Внутрішньошкільне керівництво, склад та їх функціональні обов'язки. Планування роботи закладу загальної середньої освіти. Річний план роботи, характеристика розділів роботи. План-календар роботи школи. Система планування роботи навчального закладу. Облік роботи закладу загальної середньої освіти. Атестація педагогічних працівників. Мета та порядок проведення атестації. Типове положення про атестацію педагогічних працівників.

Тема 5. Організація методичної роботи у закладах загальної середньої освіти.

Завдання та зміст методичної роботи. Індивідуальні форми методичної роботи з учителями, їх характеристика. Колективні форми методичної роботи з учителями, їх характеристика. Методична рада школи, її склад та функції. Методичний кабінет школи, завдання та організація роботи.

Тема 6. Внутрішньошкільний контроль.

Зміст внутрішньошкільного контролю, вимоги до нього. Види та методи внутрішньошкільного контролю. Організація внутрішньошкільного контролю у закладі загальної середньої освіти. Виявлення та вивчення передового педагогічного досвіду.

Впровадження у практику досягнень передового педагогічного досвіду та педагогічної науки.

Тема 7. Система забезпечення якості освіти закладів загальної середньої освіти.

Мета розбудови та функціонування системи забезпечення якості освіти в Україні. Складові системи забезпечення якості освіти. Академічна доброчесність. Ліцензування освітньої діяльності. Інституційний аудит. Мета інституційного аудиту.

Модуль 7

Змістовий модуль 3. Організація фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти.

Тема 8. Нормативно-правові основи організації фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти.

Професійно-технічна освіта спрямована на формування у громадян професійних знань, умінь, навичок, розвиток духовності, культури, відповідного технічного, технологічного і екологічного мислення з метою створення умов для їх професійної діяльності.

Основа державного стандарту фізичного виховання у системі освіти - навчальні програми з фізичного виховання. Навчальна програма «Фізична культура для професійно-технічних навчальних закладів».

Тема 9. Система організації фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти.

Фізичне виховання учнів закладів професійно-технічної освіти є складовою частиною навчально-виховного процесу, яка спрямована на всебічний розвиток фізичних і духовних сил майбутніх молодих робітників, їх підготовку до трудової діяльності і захисту Вітчизни. Фізичне виховання в закладах професійно-технічної освіти повинно мати професійно-прикладну спрямованість - удосконалювати фізичні, вольові та інші якості, які необхідні для успішного освоєння обраної професії.

Професійно-прикладна фізична підготовка (ППФП) - це один з обов'язкових розділів програми фізичного виховання. Мета ППФП - розвиток у учнів фізичних якостей, особливо важливих для обраної професії; формування і вдосконалення допоміжно-прикладних рухових навичок; підвищення стійкості організму до зовнішніх впливів;

виховання специфічних фізичних, вольових та інших якостей. ППФП здійснюється шляхом включення спеціальних вправ у систему взаємопов'язаних між собою різних організаційних форм фізичного виховання.

Модуль 8

Змістовий модуль 4. Інклюзивна освіта як модель освітнього середовища.

Тема 10. Особливості організації інклюзивної освіти.

Інклюзивне навчання дітей з особливими потребами як явище в освітньому просторі України. Метою впровадження інклюзивної освіти в Україні є формування нового ставлення до дітей з особливостями психофізичного розвитку, забезпечення їхніх конституційних прав і державних гарантій на здобуття якісної освіти.

Основні принципи інклюзивної школи. Значення інклюзивної освіти для учнів з особливими освітніми потребами, для учнів з типовим розвитком, для педагогічного персоналу та адміністрації навчального закладу, для батьків та суспільства в цілому. Переваги та недоліки інклюзивної моделі навчання.

Тема 11. Навчання дітей з особливими потребами в закладах загальної середньої освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід.

Категорії дітей з особливими освітніми потребами. Психолого-педагогічні рекомендації щодо організації навчання і виховання дітей з особливими потребами.

Діти з порушеннями слуху. Діти з порушеннями зору. Діти з порушеннями інтелекту. Діти з ДЦП. Діти з труднощами у навчанні. Діти з раннім дитячим аутизмом. Діти з гіперактивністю та порушеннями уваги. Індивідуальний навчальний план та його складові. Складання індивідуального навчального плану у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

Модуль 9.

Змістовий модуль 5. Основи фізичного виховання школярів з ослабленим здоров'ям.

Тема 12. Основи фізичного виховання школярів віднесених за станом здоров'я до спеціальних медичних груп. Особливості засобів фізичного виховання ослаблених дітей

Домінуючим напрямом у розвитку шкільного фізичного виховання передбачена його оздоровча спрямованість. Критерії диференціації школярів за рівнем здоров'я у процесі фізичного виховання. До спеціальної медичної групи відносяться учні зі значними відхиленнями в стані здоров'я, фізичного розвитку і діяльності основних функціональних систем постійного або тимчасового характеру, що потребують суттєвого обмеження фізичного навантаження, ці учні навчаються за окремою програмою. Мета та завдання роботи з учнями спеціальної медичної групи. Особливості організації навчального процесу. Реалізація принципів фізичного виховання у роботі з ослабленими дітьми.

Особливості засобів фізичного виховання ослаблених дітей. Механізми оздоровчої дії засобів фізичного виховання. Характеристика засобів фізичного виховання ослаблених дітей. Загартування та його принципи. Загальнооздоровчі, лікувальні, стимулюючі та спеціально-розвиваючі вправи, особливості їх застосування. Інтенсивність вправ у заняттях з ослабленими дітьми. Вибір засобів фізичного виховання після деяких захворювань та трав школярів. Використання ігор з оздоровчою метою.

Тема 13. Особливості методики занять зі спеціальними медичними групами

Особливості методики занять зі спеціальними медичними групами. Характеристика занять у спеціальних медичних групах. Завдання та характеристика підготовчого та основного періодів у заняттях зі школярами СМГ. Організація уроків фізичної культури у загальноосвітніх навчальних закладах з дітьми СМГ. Характеристика частин заняття СМГ. Загальні правила розвитку окремих рухових якостей при відхиленнях у стану здоров'я дітей та підлітків. Дозування фізичних навантажень. Лікарсько-педагогічний контроль. Профілактика травматизму.

Модуль 10.

Змістовий модуль 6. Особливості методики фізичного виховання школярів при функціональних порушеннях різних систем організму

Тема 14. Особливості методики фізичного виховання здобувачів середньої освіти при захворюваннях серцево-судинної системи та при захворюваннях органів дихання

Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях серцево-судинної системи. Основні захворювання серцево-судинної системи, які найбільш поширені у шкільному віці. Основні симптоми захворювань серцево-судинної системи. Методи досягнення розвиваючих ефектів на діяльність серцево-судинної системи. Показання та протипоказання до використання фізичних вправ в СМГ з серцево-судинними захворюваннями.

Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях дихальної системи. Характерні особливості дихальної системи в дитячому віці. Основи захворювань дихальних шляхів. Характеристика вправ, які рекомендуються при захворюваннях дихальної системи. Завдання та значення дихальної гімнастики.

Тема 15. Особливості методики фізичного виховання здобувачів середньої освіти при захворюваннях органів травлення та при захворюваннях нервової системи

Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях системи травлення. Захворювання системи травлення. Дія фізичних вправ на органи травлення. Показання та протипоказання до застосування фізичних вправ в СМГ.

Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях нервової системи. Засоби фізичного виховання при функціональних порушеннях нервової системи. Особливості методики занять з дітьми, які мають функціональні порушення нервової системи. Вправи на розслаблення, завдання та особливості їх застосування. Протипоказання до застосування окремих вправ.

Тема 16. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які мають порушення опорно-рухового апарату та особливості фізичного виховання при плоскостопості

Особливості методики фізичного виховання школярів з порушеннями функцій опорно-рухового апарату. Основи формування постави у дітей шкільного віку. Постава и здоров'я дітей. Причини порушення постави, види порушень. Завдання при роботі з дітьми, які мають порушення постави. Методика формування правильної постави та корекція її порушень. Використання засобів фізичного виховання при різних порушеннях постави. Профілактика порушення постави. *Особливості фізичного виховання при плоскостопості.* Плоскостопість та його види. Завдання профілактики плоскостопості. Вправи коригуючого характеру.

Тема 17. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які страждають на короткозорість і міопію та особливості методики фізичного виховання з учнями, які часто хворіють на гострі респіраторні захворювання

Профілактика порушень зору. Характеристика різних порушень зору. Гімнастика для очей. Протипоказання до застосування окремих вправ.

Особливості методики фізичного виховання школярів, які часто хворіють гострими респіраторними захворюваннями. Особливості фізичного розвитку дітей, які часто хворіють. Оздоровчий та тренувальний ефект фізичних вправ. Обсяг та інтенсивність

навантаження. Особливості методики занять фізичними вправами з дітьми, які часто хворіють. Педагогічний контроль.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем	інд	с.р.		л	п	сем	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 5												
Змістовий модуль 1. Система фізичного виховання у закладах позашкільної освіти												
Тема 1. Організація фізичного виховання учнів у системі позашкільних навчальних закладів	12	4		4		4	12	2				10
Тема 2. Система організації навчально-виховного процесу в ДЮСШ та СДЮСШОР	12	4		4		4	10			2		8
Разом за змістовим модулем	24	8		8		8	22	2		2		18
Модуль 6												
Змістовий модуль 2. Керівництво і контроль у системі освіти												
Тема 3. Основи управління закладом загальної середньої освіти	10	4		2		4	8	2				6
Тема 4. Внутрішкільне керівництво.	14	4		4		6	8					8
Тема 5. Організація методичної роботи у	10	4		2		4	10	2				8

закладах загальної середньої освіти												
Тема 6. Внутрішкільний контроль	8	2		2		4	10	2				8
Тема 7. Система забезпечення якості освіти закладів загальної середньої освіти	6	2		2		2	12			2		10
Разом за змістовим модулем	48	16		12		20	48	6		2		40
Модуль 7												
Змістовий модуль 3. Організація фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти												
Тема 8. Нормативно-правові основи організації фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти	8	2		2		4	10			2		8
Тема 9. Система організації фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти	10	4		2		4	10	2				8
Разом за змістовим модулем	18	6		4		8	20	2		2		16
Модуль 8												
Змістовий модуль 4. Інклюзивна освіта як модель освітнього середовища												
Тема 10. Особливості організації	8	2		2		4	12	2				10

інклюзивної освіти												
Тема 11. Навчання дітей з особливими потребами в закладах загальної середньої освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід.	18	6		6		6	10			2		8
Разом за змістовим модулем	26	8		8		10	22	2		2		18
Модуль 9												
Змістовий модуль 5. Основи фізичного виховання школярів з ослабленим здоров'ям												
Тема 12. Основи фізичного виховання школярів віднесених за станом здоров'я до спеціальних медичних груп. Особливості засобів фізичного виховання ослаблених дітей	13	4		4		4	10	2				8
Тема 13. Особливості методики занять зі спеціальними медичними групами	13	4		4		6	12	2		2		8
Разом за змістовим модулем	26	8		8		10	22	4		2		16
Модуль 10												
Змістовий модуль 6. Особливості методики фізичного виховання школярів при функціональних порушеннях різних систем організму												
Тема 14. Особливості методики фізичного виховання здобувачів	12	4		4		4	12	2				10

середньої освіти при захворюваннях серцево-судинної системи та при захворюваннях органів дихання											
Тема 15. Особливості методики фізичного виховання здобувачів середньої освіти при захворюваннях органів травлення та при захворюваннях нервової системи	8	2	2	4	10	2					8
Тема 16. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які мають порушення опорно-рухового апарату та особливості фізичного виховання при плоскостопості	10	4	4	2	14	2		2			10
Тема 17. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які страждають на короткозорість і міопію та особливості методики фізичного виховання з учнями, які часто хворіють на гострі респіраторні захворювання	8	2	2	4	10			2			8
Разом за змістовим	38	12	12	14	46	6		4			36

модулем												
<i>Усього годин</i>	180	58		52		70	180	22		14		144

5. Теми семінарських занять

№ змістового модулю теми	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Змістовий модуль 1. Система фізичного виховання у закладах позашкільної освіти	8	2
1	Тема 1. Організація фізичного виховання учнів у системі позашкільних навчальних закладів	4	
2	Тема 2. Система організації навчально-виховного процесу в ДЮСШ та СДЮСШОР.	4	2
	Змістовий модуль 2. Керівництво і контроль у системі освіти	12	2
3	Тема 3. Основи управління закладом загальної середньої освіти	2	
4	Тема 4. Внутрішкільне керівництво	4	
5	Тема 5. Організація методичної роботи у закладах загальної середньої освіти	2	
6	Тема 6. Внутрішкільний контроль	2	
7	Тема 7. Система забезпечення якості освіти закладів загальної середньої освіти	2	2
	Змістовий модуль 3. Організація фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти	4	2
8	Тема 8. Нормативно-правові основи організації фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти	2	2
9	Тема 9. Система організації фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти	2	
	Змістовий модуль 4. Інклюзивна освіта як модель освітнього середовища	8	2

10	Тема 10. Особливості організації інклюзивної освіти	2	
11	Тема 11. Навчання дітей з особливими потребами в закладах загальної середньої освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід.	6	2
	Змістовий модуль 5. Основи фізичного виховання школярів з ослабленим здоров'ям	8	2
12	Тема 12. Основи фізичного виховання школярів віднесених за станом здоров'я до спеціальних медичних груп. Особливості засобів фізичного виховання ослаблених дітей	4	
13	Тема 13. Особливості методики занять зі спеціальними медичними групами	4	2
	Змістовий модуль 6. Особливості методики фізичного виховання школярів при функціональних порушеннях різних систем організму	12	4
14	Тема 14. Особливості методики фізичного виховання здобувачів середньої освіти при захворюваннях серцево-судинної	4	
15	Тема 15. Особливості методики фізичного виховання здобувачів середньої освіти при захворюваннях органів травлення та при захворюваннях нервової системи	2	
16	Тема 16. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які мають порушення опорно-рухового апарату та особливості фізичного виховання при плоскостопості	4	2
17	Тема 17. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які страждають на короткозорість і міопію та особливості методики фізичного виховання з учнями, які часто хворіють на гострі респіраторні захворювання	2	2
	Усього годин	52	14

6. Самостійна робота

№ змістового модулю теми	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Змістовий модуль 1. Система фізичного виховання у закладах позашкільної освіти	8	18
1	Тема 1. Організація фізичного виховання учнів у системі позашкільних навчальних закладів	4	10
2	Тема 2. Система організації навчально-виховного процесу в ДЮСШ та СДЮСШОР.	4	8
	Змістовий модуль 2. Керівництво і контроль у системі освіти	20	40
3	Тема 3. Основи управління закладом загальної середньої освіти	4	6
4	Тема 4. Внутрішкільне керівництво	6	8
5	Тема 5. Організація методичної роботи у закладах загальної середньої освіти	4	8
6	Тема 6. Внутрішкільний контроль	4	8
7	Тема 7. Система забезпечення якості освіти закладів загальної середньої освіти	2	10
	Змістовий модуль 3. Організація фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти	8	16
8	Тема 8. Нормативно-правові основи організації фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти	4	8
9	Тема 9. Система організації фізичного виховання у закладах професійно-технічної освіти	4	8
	Змістовий модуль 4. Інклюзивна освіта як модель освітнього середовища	10	18
10	Тема 10. Особливості організації інклюзивної освіти	4	10
11	Тема 11. Навчання дітей з особливими потребами в закладах загальної середньої освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід.	6	8

	Змістовий модуль 5. Основи фізичного виховання школярів з ослабленим здоров'ям	10	16
12	Тема 12. Основи фізичного виховання школярів віднесених за станом здоров'я до спеціальних медичних груп. Особливості засобів фізичного виховання ослаблених дітей	4	8
13	Тема 13. Особливості методики занять зі спеціальними медичними групами	6	8
	Змістовий модуль 6. Особливості методики фізичного виховання школярів при функціональних порушеннях різних систем організму	14	36
14	Тема 14. Особливості методики фізичного виховання здобувачів середньої освіти при захворюваннях серцево-судинної	4	10
15	Тема 15. Особливості методики фізичного виховання здобувачів середньої освіти при захворюваннях органів травлення та при захворюваннях нервової системи	4	8
16	Тема 16. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які мають порушення опорно-рухового апарату та особливості фізичного виховання при плоскостопості	2	10
17	Тема 17. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які страждають на короткозорість і міопію та особливості методики фізичного виховання з учнями, які часто хворіють на гострі респіраторні захворювання	4	8
	Усього годин	70	144

7. Методи навчання

Лекційні, семінарські заняття, консультації. Вивчення навчально-методичної літератури, самостійна робота студента. Використання методів наочності в процесі лекційних, семінарських занять.

8. Методи контролю

1. Поточний контроль з теми заняття, у тому числі з самостійної роботи за усіма формами, передбаченими робочою програмою, оцінювання виконання завдань, опитування, контрольні роботи, тестування.

2. Підсумковий контроль – залік, іспит.

Теоретичні питання поточного та семестрового контролю.

1. Хронологічні періоди розвитку та становлення позашкільної освіти.
2. Тенденції розвитку системи позашкільних установ 20-х років ХХст.
3. Основні принципи позашкільної роботи.
4. Аспекти функціонування позашкільної освіти (теоретичний, методичний, практичний, соціальний, правовий).
5. Система позашкільної освіти.
6. Характеристика закладів позашкільної освіти.
7. Завдання позашкільної освіти.
8. Основні напрями позашкільної освіти.
9. Державна політика у сфері позашкільної освіти.
10. Державне управління позашкільною освітою.
11. Управління і суспільне самоврядування закладом позашкільної освіти.
12. Характеристика основних форм роботи в системі закладів позашкільної освіти.
13. Організація освітнього процесу в закладах позашкільної освіти.
14. Забезпечення освітнього процесу в закладах позашкільної освіти.
15. Фінансування закладів позашкільної освіти.
16. Матеріально-технічна база закладів позашкільної освіти.
17. Структура навчальної програми закладу позашкільної освіти.
18. Програмне забезпечення позашкільної освіти.
19. Організаційно-правові основи діяльності ДЮСШ.
20. Організація діяльності ДЮСШ.
21. Основні форми навчально-тренувальної роботи в ДЮСШ.
22. Учасники навчально-тренувальної і спортивної роботи ДЮСШ, їх права і обов'язки.
23. Етапи розвитку управлінської думки.
24. Принципи освітньої політики України.
25. Державні органи управління системою загальної середньої освіти.
26. Система органів державного управління загальною середньою освітою
27. Органи громадського самоврядування закладу загальної середньої освіти.
28. Типи закладів освіти, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти.
29. Схема структури органів управління освітою.
30. Принципи управління закладами загальної середньої освіти.
31. Характеристика методів управління закладами загальної середньої освіти.
32. Функції управління закладами загальної середньої освіти.
33. Внутрішньошкільне керівництво, структура та їх функціональні обов'язки.
34. Принцип об'єктивності і повноти інформації.

35. Системоутворюючі фактори педагогічної системи.
36. Структурні компоненти педагогічної системи.
37. Структура управляючої підсистеми закладів загальної середньої освіти.
38. Функціональні компоненти педагогічної системи.
39. Охарактеризувати процес управління в закладах загальної середньої освіти.
40. Охарактеризувати функцію управління – “Аналіз”.
41. Охарактеризувати в закладі загальної середньої освіти управлінський цикл “Навчальний рік”.
42. Охарактеризувати функцію управління – “Планування”.
43. Охарактеризувати зміст річного плану роботи закладу загальної середньої освіти.
44. Охарактеризувати функцію управління – “Організація”.
45. Складові функції організації.
46. Організаційна структура управління.
47. Організаційні форми управлінської діяльності в закладі загальної середньої освіти.
48. Органи громадського самоврядування закладу загальної середньої освіти.
49. Функції ради закладу загальної середньої освіти.
50. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти, її структура та функції.
51. Організація методичної роботи у закладах загальної середньої освіти.
52. Завдання та зміст методичної роботи у закладах загальної середньої освіти.
53. Функції методичної роботи в закладах загальної середньої освіти.
54. Напрямки методичної роботи в закладах загальної середньої освіти.
55. Форми методичної роботи з учителями, їх характеристика.
56. Індивідуальні форми методичної роботи у закладах загальної середньої освіти, їх характеристика.
57. Колективні форми методичної роботи у закладах загальної середньої освіти, їх характеристика.
58. Охарактеризувати опорні школи.
59. Внутрішкільний контроль в закладах загальної середньої освіти.
60. Завдання внутрішкільного контролю.
61. Етапи циклу контролю.
62. Зміст внутрішкільного контролю.
63. Завдання контролю в закладах загальної середньої освіти.
64. Основні об’єкти і предмети внутрішкільного контролю.
65. Основні принципи контролю.
66. Планування внутрішкільного контролю.
67. Охарактеризувати форми контролю в закладах загальної середньої освіти.
68. Основні способи перевірки діяльності вчителя в закладах загальної середньої освіти.
69. Охарактеризувати методи контролю в закладах загальної середньої освіти.
70. Ліцензування освітньої діяльності.

71. Інституційний аудит закладів освіти.
72. Атестація педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.
73. Система професійно-технічної освіти.
74. Органи управління професійно-технічною освітою.
75. Заклади професійно-технічної освіти.
76. Форми організації навчального процесу в закладах професійно-технічної освіти.
77. Форми контролю знань, умінь та навичок здобувачів професійно-технічної освіти.
78. Мета та завдання дисципліни „Фізична культура” у закладах професійно-технічної освіти.
79. Мета професійно-прикладної фізичної підготовки.
80. Характеристика обов'язкових модулів навчальної програми з фізичної культури для учнів закладів професійно-технічної освіти.
81. Характеристика варіативних модулів навчальної програми з фізичної культури для учнів закладів професійно-технічної освіти.
82. Завдання професійно-прикладної фізичної підготовки.
83. Побудова і основи методики професійно-прикладної фізичної підготовки.
84. Засоби професійно-прикладної фізичної підготовки.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

(Залік)

	Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2					Змістовий модуль № 3		Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	
Поточне опитування	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	60 – 100
Самостійна робота	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	30 – 50	

Теоретичні питання поточного та семестрового контролю.

1. Інклюзивна освіта як модель освітнього середовища.
2. Навчання дітей з особливими потребами в загальноосвітніх навчальних закладах: вітчизняний та зарубіжний досвід.
3. Характеристика системи фізичного виховання з учнями, які мають відхилення у стані здоров'я.

4. Критерії диференціації школярів за рівнем здоров'я у процесі фізичного виховання.
5. Дати характеристику основної, підготовчої і спеціальної медичних груп.
6. Комплектування спеціальних медичних груп.
7. Завдання фізичного виховання дітей з ослабленим здоров'ям.
8. Основні та часткові завдання фізичного виховання у підготовчих групах.
9. Загальні завдання занять у спеціальних медичних групах.
10. Реалізація принципів фізичного виховання в роботі з дітьми з ослабленим здоров'ям.
11. Особливості засобів фізичного виховання ослаблених дітей.
12. Механізми оздоровчої дії засобів фізичного виховання.
13. Гартування, характеристика і основні принципи.
14. Характеристика фізичних вправ, які використовуються у роботі з ослабленими дітьми.
15. Рухливі, спортивні ігри – особливості їх використання у заняттях СМГ.
16. Особливості методики занять зі спеціальними медичними групами.
17. Характеристика занять у спеціальних медичних групах.
18. Особливості побудови уроку фізичної культури з учнями СМГ.
19. Організація уроків фізичної культури у загальноосвітніх школах з дітьми СМГ.
20. Правила розвитку рухових якостей при відхиленнях у стані здоров'я дітей і підлітків.
21. Дозування фізичного навантаження в заняттях з ослабленими дітьми.
22. Лікарсько-педагогічний контроль на уроках СМГ.
23. Профілактика травматизму у роботі СМГ.
24. Характеристика програми з фізичної культури учнів СМГ.
25. Особливості методики фізичного виховання школярів, які часто хворіють на гострі респіраторні захворювання.
26. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях дихальної системи.
27. Характеристика фізичних вправ, які використовуються при захворюваннях органів дихання.
28. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях серцево-судинної системи.
29. Значення фізичних вправ при захворюваннях серцево-судинної системи, їх характеристика.
30. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях системи травлення.
31. Особливості методики фізичного виховання при функціональних порушеннях нервової системи.
32. Засоби фізичного виховання при функціональних порушеннях нервової системи.
33. Профілактика порушень постави і методи її виправлення в умовах школи.
34. Причини порушень постави, види порушень постави.
35. Завдання при роботі з дітьми, які мають порушення постави.
36. Використання засобів фізичного виховання при різних порушеннях постави.
37. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які мають плоскостопість.
38. Види плоскостопості, їх характеристика.
39. Завдання профілактики плоскостопості, спеціальні вправи, які коригують плоскостопість.

40. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які мають відхилення з боку органів зору.
41. Особливості методики фізичного виховання з учнями, які мають порушення маси тіла.
42. Протипоказання до застосування фізичних вправ у спеціальних медичних групах.

(Іспит)

	Змістовий модуль № 4		Змістовий модуль №5		Змістовий модуль №6				Середнє значення	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17			
Поточне опитування	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	40 – 60	20 – 40	60 – 100
Самостійна робота	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30	20 – 30			

T1, T2 ... T14 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЗАЛІК

Критерії оцінки опитування за пройденою темою

Кількість балів	Критерії оцінювання
47-50	Студент бездоганно відповів на питання, навів багато прикладів, проявив глибокі системні знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
45-48	Студент правильно відповів на питання, але навів не достатньо прикладів, проявив хороші знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
41-44	Студент на достатньому рівні відповів на питання, навів достатньо прикладів, проявив знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.
37-40	Студент не досить повно відповів на питання, не зовсім послідовно і логічно, припустився помилок, але навів приклади, виявив достатні знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.
33-36	Студент не послідовно і не логічно відповів на питання та не навів достатньо прикладів, але проявив знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.
30-32	Студент не послідовно, не логічно, із суттєвими помилками відповів на питання, не навів прикладів, але проявив знання програмного матеріалу з предмету вивчення.
1 – 29	Відповідь студента не розкриває суті питань.
0	Студент не зробив спроби відповісти на питання.

Критерії оцінки виконання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
47-50	Студент бездоганно виконав самостійну роботу в повному обсязі та своєчасно, обґрунтовано та чітко виклав відповідь, під час виконання використав сучасну літературу,

	застосовував теоретичні знання при виконанні практичних завдань, наводив приклади, правильно оформив роботу.
45-48	Студент правильно виконав самостійну роботу в повному обсязі але несвоєчасно, обґрунтовано та чітко виклав відповідь, під час виконання використав сучасну літературу, вміло застосовував теоретичні знання при виконанні практичних завдань, наводив приклади, але не зовсім правильно оформив роботу.
41-44	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі або несвоєчасно, під час її виконання використав сучасну літературу, не користується набутими знаннями при виконанні практичних завдань, вміє наводити окремі приклади, оформлення роботи відповідає встановленим вимогам.
37-40	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі або несвоєчасно, під час її виконання не використовував сучасну літературу, частково використовує теоретичний матеріал при виконанні практичного завдання, вміє наводити окремі приклади, правильно оформив роботу.
33-36	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі або несвоєчасно, під час її виконання не використовував сучасну літературу, не вміє застосовувати знання при виконанні завдань практичного характеру, намагається наводити приклади, правильно оформив роботу.
30-32	Студент виконав самостійну роботу не в повному обсязі та несвоєчасно, під час її виконання не використовував сучасну літературу, не розуміє ролі теоретичного матеріалу при виконанні завдань практичного характеру, приклади не наводить, оформлення роботи не відповідає встановленим вимогам.
1 – 29	Виконання самостійної роботи не розкриває суті завдання.
0	Студент не виконав самостійну роботу.

10. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Таблиці та плакати.
3. Презентації.
4. Електронні навчальні посібники і підручники.

11. Рекомендована література

Базова

1. Демідова О. Теорія і методика фізичного виховання у навчальних закладах освіти : курс лекцій. Дніпро. ПДАФКіС, 2019. 96 с.

2. Демідова О., Люльченко О. Підвищення фізичного стану молодших школярів 7-8 років засобами рухливих ігор. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2016. №3. С. 48-53
3. Демідова О., Шевенко Ю. Підвищення рівня фізичної підготовленості молодших школярів 6-7 років засобами ігрових видів спорту (на прикладі міні-баскетболу). *Фізична культура, спорт та здоров'я нації* : зб. наук. праць. Житомир, 2016. Вип. 2. С. 30-36.
4. Демідова О.М., Єлісеєва Д.С. Бурлака Л. О. Особливості формування інтересу та мотивації до занять фізичним вихованням : Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку. Матеріали II міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (25-26 квітня 2018 року). Бердянськ. 2018, С. 44-49.
- 5.
6. Демідова О., Веліченко Ю. Підвищення рівня фізичної підготовленості юнаків 14-15 років на основі використання спеціального обладнання у секційних заняттях з боксу. Матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. "Інноваційні підходи до формування професійних компетентностей фахівців з фізичної культури, спорту і фізичної терапії та ерготерапії". Чернівці. 2018. С. 128-130.
7. Документи чинного законодавства в галузі освіти та фізичної культури / укладач Л.М. Гут. Дніпропетровськ : Інновація, 2011. – 272с.
8. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : у 2 т. / за ред. Т.Ю. Круцевич. Київ : "Олімпійська література", 2017. Т 1. 384 с.
9. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів : навч. посіб. 2-е вид. / Москаленко Н.В. та ін. ; за ред. Н.В. Москаленко. Дніпропетровськ: Інновація, 2014. 332 с.
10. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : у 2 т. / ред. изд.: Т.Ю. Круцевич. К.: Олімпійська література, 2017. Т 1. 384 с.
11. Кошелева Е.А., Михайленко Ю.М. Общие основы ТМФВ: сокращенный курс лекций. Днепропетровск, 2016. 76с.
12. Кошелева Е.А., Чайка Д.Д. Основы методики обучения двигательным действиям: методические рекомендации. Днепропетровск, 2016. 32с.
13. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / за ред. В.В.Клапчука, Г.В.Дзяка. К.: Здоров'я, 1995. 310с.
14. Методичні рекомендації щодо організації навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами, психолого-педагогічний супровід / Укладач Л.О. Жданюк, І.О. Калініченко . Полтава : ПОІППО, 2011. 44 с.
15. Москаленко Н.В., Власюк О.О., Степанова І.В., Шиян О.В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів : [навч. посіб.]. Дніпропетровськ : Інновація, 2011. – 238с.
16. Москаленко Н.В. Фізичне виховання школярів : [монографія] / Н.В.Москаленко. – Дніпропетровськ : Інновація, 2007. – 252с.
17. Москаленко Н., Єлісеєва Д. Інноваційна технологія зміцнення здоров'я учнів старшого шкільного віку в процесі самостійних занять фізичним вихованням / *Medicine & Science in Sports & Exercise (journal of American College of Sports Medicine)*. Issue 12 (2), December. Volume 49, Lippincott Williams & Wilkins Ltd., 2017. Pages 2826-2834. ISSN: 0195-9131.
18. Москаленко Н., Кожедуб Т. Активізація пізнавальної діяльності школярів на уроках фізичної культури. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2014. № 1. С. 77-80.
19. Москаленко Н.В. Фізичне виховання молодших школярів : монографія. 3-є вид., перероб. та допов. Дніпропетровськ: Інновація, 2014. 375с.

20. Москаленко Н.В., Корж Н.Л., Єлісеєва Д.С. Організація самостійних занять з фізичного виховання учнівської та студентської молоді: монографія. Дніпро: Інновація, 2017. 212 с.
21. Москаленко Н.В., Сидорчук Т.В. Инновационные технологии теоретической подготовки в системе физического воспитания. *Олимпийский спорт и спорт для всех* : материалы XIX Международного научного конгресса, 6-9 октября 2015г., Ереван. С. 364-367.
22. Москаленко Н.В., Савченко В.Г. Современные подходы к усовершенствованию системы физического воспитания в общеобразовательных школах. «Олимпийский спорт и спорт для всех»: материалы XXII Международного научного конгресса, 25 – 28 октября 2018 года, г. Тбилиси, Грузия. С.184 - 187.
23. Москаленко Н.В., Демідова О.М. Спортивні танці для дітей: інноваційні підходи : монографія. Дніпро : Інновація, 2016. 198с
24. Навчальна програма з фізичної культури для професійно-технічних навчальних закладів / Укладачі: Павленко В.О., Духовний Л.Ф., Єфремова С.О., Неткал О.Х., Хрін В.С., Атрощенко С.В. Київ, 2013. 103с.
25. Нагорна О. Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник. Рівне, 2012. 99 с.
26. Олійникова Н.Д., Дудченко Л.О. Кудлай С.В. Методичні рекомендації щодо роботи з дітьми із особливими потребами. Первомайськ, 2011. 136с.
27. Онишків З.М. Основи школознавства : [навч. посіб.]. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 176с.
28. Основы теории и методики физической культуры / под ред. А.А.Гужаловского. М.: Физкультура и спорт, 1986. 352 с.
29. Основы інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупаєвої А.А. Київ: А.С.К., 2012. 308 с.
30. Особливості фізичного виховання у спеціальних медичних групах : методичні рекомендації / Я.М. Яців та ін. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2012. 47 с.
31. Програма для основної та спеціальної медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи. Харків, 2006. 50с.
32. Програма для спеціальної медичної групи 5-9 клас / Укладачі: В.І.Майєр, В.В. Деревянко. К, 2008. 52с.
33. Програма фізична культура для спеціальної медичної групи 10-11 клас середньої загальноосвітньої школи / Укладачі: Ф.Ф. Бондарів, М.С. Дубовис, В.В. Снігур. К., 1997.
34. Реабілітаційний супровід навчання неповносправних дітей: методичний посібник/ Укл.: А. Луговський, М. Сварник, О. Падалка. Львів: Колесо, 2008. 144с.
35. Теория и методика физического воспитания / под ред. Б.А. Ашмарина. М.: Просвещение, 1990. 287с.
36. Теорія і методика фізичного виховання різних груп населення : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] / за ред. Т.Ю. Круцевіч. К.: Олімпійська література, 2008. т.2. 367с.
37. Холодов Ж.К. Теория и методика физического воспитания и спорта / Ж.К.Холодов, В.С. Кузнецов. – М.: Академия, 2000. – 480с.
38. Цибульська В.В., Безверхня Г.В. Організація та методика спортивно-масової роботи. Умань: ВПЦ «Візаві». 2014. 220 с.
39. Шамардіна Г.М. Основи теорії і методики фізичного виховання : [навч. посіб.]. Дніпропетровськ: Пороги, 2004. 415с.

40. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1,2. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. 272с.
41. Язловецкий В.С. Физическое воспитание детей и подростков с ослабленным здоровьем. К.: Здоров'я, 1991. 231с.

Допоміжна

1. Апанасенко Г.Л. Эволюция биоэнергетики и здоровье человека. СПб.: Петрополис, 1992. 123с.
2. Апанасенко Г.Л., Волгіна Л.Н., Бушуєв Ю.В. Експрес-скринінг рівня соматичного здоров'я дітей та підлітків: [метод. реком.]. К.: КМАПО, 2000. 12 с.
3. Ареф'єв В.Г., Столітенко В.В. Фізичне виховання в школі : [навч. посіб.]. К.: ІЗМН, 1997. 152с.
4. Бондар І., Гаврик Я., Стефанідин Н. Організація і методика фізичного виховання з учнями спеціальної медичної групи у школах Львівської області. *Молода спортивна наука України* : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. Л., 2009. Вип. 13, т. 2. С.13-20.
5. Боровкова Т., Морєв І. Планування як управлінська дія. *Підручник для директора*. 2009. № 2. С. 2–9.
6. Бальсевич В.К., Запорожанов В.А. Физическая активность человека. 1987. 224с.
7. Бар-Ор О., Роуланд Т. Здоровье детей и двигательная активность. К.: Олимпийская литература, 2009. 528с.
8. Боровкова Т., Морєв І. Планування як управлінська дія. *Підручник для директора*. 2009. № 2. С. 2-9.
9. Булич Є.Г., Муравов И.В. Здоровье человека. К.: Олімпійська література, 2005. 424с.
10. Вовкогон В. Науково-методична робота в школі. *Директор школи*. № 33 (561). 2009. С.19-26.
11. Ганчева В.І. Аналіз діючого програмно-методичного забезпечення ДЮСШ у системі освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2013, № 7(33). С. 61–69.
12. Германов Г. Н., Никитушкин В.Г. Проектирование тренировочных заданий в учебных программах ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ, УОР. Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. 2006. № 2. С. 8–13.
13. Даниленко Л.І. Модернізація змісту, форм і методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи: Монографія . К.: Логос, 1998. 140 с.
14. Дидактика середньої школи: Деякі проблеми сучасної дидактики / Под ред. М. М. Скаткін. М.: Просвещение. 1982. С. 129-181.
15. Діалогічна взаємодія у навчально-виховному процесі загальноосвітньої школи / За ред. Г.О. Балла. О.В. Киричука, Р.М. Шамелашвілі. К., 1997.
16. Документування організаційно-розпорядчої діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу : метод. рек., зразки док. Х. : Золоті сторінки, 2010. 808 с.
17. Докукіна Ю.Є., Коломоєць Г.А., Тимчик М.В. Фізичне виховання підлітків у позакласній роботі загально- освітніх навчальних закладів : навч.-метод. посіб. [за ред. М. В. Тимчика]. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 172 с. ISBN 978-966-189-299-5

18. Єльнікова Г.В. Функції управління загальною середньою освітою. *Вересень: науково-методичний, інформаційно-освітній журнал*. 2000. № 2(12). С. 76–79.
19. Єльнікова Г.В. Моніторинг діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу. *Директор школи ліцею гімназії* № 1. Київ, 2003, с.
20. Єльнікова Г.В. Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні. Монографія. К.: ДАККО, 1999. 303 с.
21. Єльнікова Г.В. Розвиток цільових функцій управління на різних рівнях організації загальної середньої освіти. *Імідж сучасного педагога: Науково-практичний освітньо-популярний часопис* № 3 (7)Полтава: ПДПУ, ОУПОПП, 2000, с. 9-11
22. Кашуба В.А. Биомеханика осанки. К.: Олимпийская литература, 2003. 178 с.
23. Касьянова О.М. Моніторинг управління навчальним закладом. Х. : Основа, 2004. 96 с. (Бібліотека журналу «Управління школою»).
24. Конаржевский Ю.А.. Внутрешкольный менеджмент. М., Новая школа, 1995.
25. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа). *Освіта України*. 2003. № 34.
26. Круцевич Т.Ю., Воробьев М.И. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей. К.: Поліграф-Експрес, 2005. 195с.
27. Круцевич Т.Ю., Безверхня Г.В. Рекреация у фізичній культурі різних груп населення: навч. Посібник. К.: Олімпійська література, 2010. 248 с.
28. Куроченко І.О. Фізична культура і спорт : інформаційно-методичний довідник з питань фізичної культури і спорту. Київ, 2004. С. 228–237.
29. Лаврук В. Діагностика управлінської компетентності директора школи. К. : Шкільний світ, 2008. 128 с.
30. Макаренко А.С. Методика виховної роботи. К., 1990. С. 150.
31. Мармиза О.І. Організаційна культура управління. *Управління школою*. 2003. №7. С. 19-23.
32. Мармиза О.І. Проектний підхід до управління навчальним. закладом. Х.: Видав. гр. «Основа», 2003. 80с.
33. Національна доктрина розвитку освіти. *Освіта України*. 2002. № 33.
34. Несторова А. Правові аспекти розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 2008. № 1. С. 100–103.
35. Никитушкин В. Г. Формирование программно-нормативного обеспечения спортивных школ по олимпийским видам спорта. Теория и практика физ. культуры. 1992. № 10. С. 35.
36. Олійник М. О., Скрипник А.П. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні : навч. пос. Вид. 2-е, перероблене та доповнене. Харків : ХаДІФК, 1998.
37. Олійникова Н.Д., Дудченко Л.О., Кудлай С.В. Методичні рекомендації щодо роботи з дітьми із особливими потребами. Первомайськ, 2011. 136 с.
38. Онишків З.М. Основи школознавства : [навч. посіб.]. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 176с.
39. Онищук Л.А. Гуманізація управлінської діяльності директора школи: Монографія. Житомир: «Полісся», 2002. 324 с.
40. Падалка О.С, Нісімчук А.С, Смолюк І.О., Шпак О.Т. Педагогічні технології. К., 1995.
41. Палеха Ю.І. Методологічні основи культури управління. *Освіта і управління*. 1997. №2.Т.2, С.82—85.
42. Пархоменко І., Галіцина Л. Атестація діяльності директорів шкіл. К.: Шк. Світ, 2009. 128 с.

43. Пархоменко І.М. Організаційно-педагогічні засади оцінювання управлінської діяльності керівників загальноосвітніх навчальних закладів : дис... канд. пед. наук: 13.00.01. К., 2006. 248 с.
44. Паршиков А. Т. Правовые аспекты развития детско-юношеского и студенческого спорта в Российской Федерации. Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. 2005. № 3. С. 13–14.
45. Прокопенко А. І. Наукові основи управління в системі освіти: Монографія. Харків, 2005. 304 с.
46. Пилипей Л.П. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів : монографія. Суми: ДВНЗ „УАБС НБУ”, 2009. 312с.
47. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. К. : Олимпийская литература, 2004. 805 с.
48. «Практичник довідник з організації роботи тренера ДЮСШ», Упорядики: Міщенко Р.Ф., Міщенко М.М. м.Київ, 2015 р.
49. Рогова Т. В. Персоналізований підхід в управлінні педагогічним колективом школи: Монографія. Харків: Нове слово, 2006. 299 с.
50. Сухарев А.Г. Здоровье и физическое воспитание детей и подростков. М.: Медицина, 1991. 270с.
51. Теория и методика физической культуры / под ред. Ю.Ф. Курамшина. М.: Советский спорт, 2007. 464с.
52. Учебник инструктора по лечебной физической культуре / под ред. В.П.Правосудова. М.: Физкультура и спорт, 1980. 415с.
53. Физическая культура / Бочкарева С.И., Кокулина О.П., Копылова Н.Е., Митина Н.Ф., Плеханова О.З., Ростеванов А.Г. М.: ЕАОИ, 2008. 315с.
54. Фарбер Д.А., Корниенко И.А., Сонькин В.Д. Физиология школьника. М.: Педагогика, 1990. 168с.
55. Физическая культура / под ред. В.Д. Дашинорбоева. Улан-Удэ: ВСГТУ, 2007. 229с.
56. Шаповалова В.А. и соавт. Використання комп'ютерної інформаційно-діагностичної оздоровчої програми “Школяр” у роботі закладів охорони здоров'я та освіти: [метод. реком.]. К., 1994. 23 с.
57. Шаркунова В.В. Соціальне управління та концепції педагогічного менеджменту в загальноосвітній школі. автореф. дис. канд. пед. наук. К., 1998. 16 с.
58. Шкретій Ю. Організаційне і програмно-нормативне забезпечення олімпійської підготовки. Молода спортивна наука України : зб. наук праць з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 9 : У 4-х т. Львів : НВФ «Українські технології», 2005. Т. 3. С. 177–186.

12. Інформаційні ресурси

1. Артеменко О.А. Науково-методичне та програмне забезпечення навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах [Електронний ресурс]. Режим доступа: osvitaodessa.org/metod/11.doc
2. Закон України «Про освіту» від 5.09.2017. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/stru>
3. Кучерова Г.М. Визначення змісту, форм і методів методичної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах. URL: http://www.zippo.net.ua/index.php?page_id=357.

4. Максимюк С.П. Педагогіка : [навч. посіб.] / С.П. Максимюк. - Кондор, 2009. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/pedagogika/pedagogika_-_maksimyuk_sp
5. Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-п>
6. Положення про професійно-технічний навчальний заклад [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1240-98-п>
7. Про позашкільну освіту : Закон України : прийнятий 22 черв. 2000 р. № 1841-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>
8. Кучерова Г.М. Визначення змісту, форм і методів методичної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах / Кучерова Г.М. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zippo.net.ua/index.php?page_id=357
9. Наказ «Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл» від 18.05.2009 № 1624. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0119-15>
10. Наказ «Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл» від 18.05.2009 № 1624. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0119-15>
11. Наукові основи управління загальноосвітнім навчальним закладом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nenc.gov.ua/doc/vvv/12_2009/L_zag_pedag/L_osnovi_shkolozn.pdf
12. Позашкільна освіта. Навчальні програми. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/navchalni-programi>.
13. Положення про професійно-технічний навчальний заклад [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1240-98-п>
14. Про позашкільну освіту : Закон України : прийнятий 22 черв. 2000 р. № 1841-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>
15. Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2010 р. № 912. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya>
16. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ № 988-р від 14.12.16 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/.
17. Сайт Міністерства науки і освіти України «Державні стандарти». URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>.
18. Типовий статут фізкультурно-спортивного клубу спортивної спилки учнівської молоді загальноосвітнього та професійно-технічного навчального закладу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/TF001032.html
19. Вайнер Э. Дневник здоровья школьника [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zdd.1september.ru/view_article.php?ID=200901707
20. Рішення колегій Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту Електронний ресурс “Про реформування фізичного виховання учнів та студентської молоді у навчальних закладах України” від 11.11. 2008/№ 13/1 - 2, 10, 11/1. – 5 с. <http://www.gov.ua/main.php>

21. Сайт Міністерства науки і освіти України “Державні стандарти”.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
22. Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання : Наказ міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2010р. №912. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya>
23. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року : розпорядження КМУ № 988-р від 14.12.16 року.
https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/
24. Закон України “Про освіту” від 5.09.2017. № 2145-VIII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/stru>
25. Позашкільна освіта. Навчальні програми. URL:
<https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/navchalni-programi/>
26. Навчальна програма з позашкільної освіти «Юний рятувальник». «Рекомендовано Міністерством освіти України» (лист МОН України від 14.07.2017 № 1/11-7047). URL:
<https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKcnMyYjAtamU5VUk/view?usp=sharing>
27. Навчальна програма з позашкільної освіти “Черлідінг”. «Схвалено до використання в позашкільних навчальних закладах» (протокол №3 від 09.07.2014 науково-методичної комісії з позашкільної освіти Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України). URL:
<https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKN2hXbHNRdkdhT1k/view?usp=sharing>
28. Навчальна програма «Кіокушенкай карате». Схвалено науково-методичною комісією з позашкільної освіти науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України», протокол №3 від 29.12.2015. URL:
<https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKOUFPMIZoUGgzNUE/view?usp=sharing>
29. Наказ Міністерства Освіти України No 188 від 25.05.1998 р «Про нормативні документи з фізичного виховання» [Електронний ресурс]. – К., 1998. – 4 с. – Режим доступу : www.ysms.org.ua/index.php.
30. Наказ «Про організацію навчально - тренувальної роботи дитячо- юнацьких спортивних шкіл» від 18.05.2009 № 1624. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0119-15>
31. Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу від 5. 11.2008 № 993. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-п>.
32. Постанова КМ України No 993 від 5 листопада 2008 р. «Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу» – Київ, 2008. – 6 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua/go.
33. Розпорядження КМУ № 828-р від 31.08.2011 року «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 роки». – Київ, 2011. – 10 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua/go.